

Szeląg Zakonu Krzyżackiego

Zakon Krzyżacki po przegranej bitwie pod Grunwaldem, bardzo potrzebował środków na przygotowanie się do nieuniknionego kolejnego konfliktu zbrojnego z Polską oraz na opłaty żołdu dla wojsk zaciężnych. Wielki Mistrz Michał Kuchmeister von Sternberg, który władzę w zakonie przejął w 1414 r., starał się znaleźć fundusze m.in. poprzez produkcję menniczą. Jakość emitowanych wówczas szelągów krzyżackich osiągnęła najniższy w ich historii poziom III $\frac{3}{4}$ próby srebra.

Spowodowało to wzrost cen i niepokoje społeczne, w wyniku których doszło m.in. do zdemolowania przez najuboższą ludność miasta mennicy w Gdańsku. Pod presją społeczną, ze strony Stanów pruskich, a także zaniepokojonych sytuacją miast hanzeatyckich, Wielki Mistrz Zakonu pod koniec 1416 r. nakazał rozpoczęcie emisji szelągów o wyższej $8 \frac{1}{2}$ łutowej próbie srebra. Dla odróżnienia ich od wcześniejszych, gorszych jakościowo monet, na stemplach nowych szelągów, tarcze w ich polach umieszczane były na charakterystycznych dużych krzyżach. Prezentowany szeląg krzyżacki wybity został właśnie za panowania wielkiego mistrza Zakonu Krzyżackiego Michała K $\ddot{u}$ chmeistera von Sternberg, pełniącego ten urząd w latach 1414 -1422, ale jeszcze przed poprawieniem ich jakości. Wskazuje na to niezmienny schemat wyglądu prezentowanego szeląga. W polu na awersie monety umieszczona jest tarcza mistrzowska, a w otoku częściowo widoczne fragmenty dookólnego napisu o następującej treści: „MAGIST*MICHAEL*PRIM”. Na rewersie, zgodnie ze schematem wspólnym dla wszystkich szelągów krzyżackich, w polu umieszczona jest tarcza zakonna, a w otoku widoczne są fragmenty napisu: „MONETA*DNORVM*PRVCI”. Literatura: M. Gumowski, „Dzieje mennicy toruńskiej”, Toruń 1961 R. Kiersznowski, „Wstęp do Numizmatyki polskiej wieków średnich”, Warszawa 1964 A. Mikołajczyk, „Leksykon Numizmatyczny”, Warszawa 1994 F.A. Vossberg, “Geschichte der Preussischen Munzen und Siegel von Fruhester. Zeit bis zum Ende der Herrschaft der Deutschen Ordens”, Berlin 1843 Zrealizowano we współpracy z Muzeum Bitwy pod Grunwaldem w Stębarku Prawa do wizerunków cyfrowych: Domena publiczna - <https://creativecommons.org/publicdomain/mark/1.0/deed.pl>